

Indhold

Leder, 2

Nyt fra bestyrelsen, 3

Stakitlegatet, 4

Flagermustur, 5

Børnenes Dag, 6

Grønne tage, 9

Læs for livet, 10

Fra en svunden tid, 11

Interview med
Anton Greiffenberg, 12

Pikante fotos fra Helgoland, 14

Besøg på
Center for Bygningsbevaring, 16

Naturskifertage, 18

Lidt om vinduer og varmetab, 20

Energimøder, 21

Mere om katte, 22

Radon — en risiko? 22

Loppemarked, 23

Kalender, 23

Leder

Sikke en flot **børnefest** med børn i alle aldre, som det fremgår af forsiden. Vi to redaktører oplevede dagen i første parket, da mange ting foregik i Berggreensgades vestlige ende. Læs reportagen fra en af de deltagende forældre side 6.

Vi deltog også i det afsluttende arrangement med CL (dvs Champions League) **fodbold på storskærm**. At sidde der sammen og råbe undervejs gør det til en større oplevelse.

Måske er der interesse for en ny tradition for de haveinteresserede. Annette Damm i Kildevældsgade har inviteret til **åben have** nu, mens roserne står i deres flotteste flor. Der er sikkert andre, der gerne vil vise deres have frem. Det blev annonceret på Facebook, men vi kunne ikke nå at få det med her i Kilden.

Der har også været et fint arrangement på **genbrugsstationen**, nemlig et byttemarked i store telte, kreative aktiviteter med plastik og træ, kaffe og isbod. Der var mennesker fra alle bebyggelser i nærheden. En kvinde kom med forskellige små planter, som hun satte på et bord til fri afhentning. Der opstod en heftig diskussion om, hvor mange den enkelte tog. Der var lige ved at være brug for en **konfliktmægler**. Husk, at vi har

vores egne, hvis I bliver uenige om mere væsentlige ting.

Vi har modtaget nogle **gamle familie-billeder** fra kvarteret og har valgt et børnebillede med en lille historie til. I må endelig henvende jer, hvis I ligger inde med noget, som andre også kan få glæde af.

Flere af de beboere, vi har interviewet gennem tiden, har nævnt behovet for et **fælleshus** for kvarteret. Nu er der kommet virkelig skub i planerne om et **kulturcenter på Kildevældsskolen**. Forhåbentlig vil det også blive brugt af os i kvarteret, både sammen med andre uden for vores kvarter, men også privat og i fællesskab med andre herfra. Dette forår har der været en del prøvearrangementer for at teste, hvad der er interesse for blandt kommende brugere.

Hvis du ikke ved, hvor du skal se **Sankt Hans-bål**, så findes muligheden i Kildevældsparken. Der er familiearrangementer fra kl. 16, og kl. 19.30 er der båltales og tænding af bålet.

Nu vil vi ønske alle en god sommer, og vi glæder os til at mødes til loppemarkedet den sidste lørdag i august.

Lise og Ulla

Kilden 2014/2, juni 2014

Medlemsblad for Husejerforeningen i Strandvejskvarteret

Udgives 4 gange om året. Oplag 450

Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S

Tidligere numre kan findes på www.strandvejskvarteret.dk

Redaktion

Lise Fogh (ansv) og Ulla Liberg

Foto: Per Elvekjær m.fl.

Indlæg kan sendes til kilden@strandvejskvarteret.dk eller til redaktørerne, se adresser på bagsiden

Nyt fra bestyrelsen

Havevandring

Den 14. juni har bestyrelsen den årlige havevandring, Vi glæder os til at se haver i alle afskygninger og råbe hurrah for de mange smukke haver. Vi håber også at møde mange husejere på turen.

Facadegruppen

På sidste generalforsamling besluttede vi at nedsætte en arbejdsgruppe, som sammen med bestyrelsen skal arbejde med at revidere facaderegulativet og se på lokalplanen.

Se mere om baggrunden for beslutningen i indkaldelsen til generalforsamlingen 2014 samt i referatet i martsnummeret af Kilden.

Der var fem, som meldte sig til gruppens arbejde, og vi har haft vores første møde den 22. maj. Det næste møde har gruppen den 12. juni.

Allerede nu summer gruppen af mange forslag til præciseringer mv., og vi har også drøftet at se på en opdatering af Håndbog for Husejere, dvs. om bl.a. gode råd og anvisninger.

Hvis I har idéer eller forslag til facadegruppen, kan de sendes til facadegruppen på bestyrelsen@strandvejskvarteret.dk

Gruppen består af:

Uden for bestyrelsen: Svend Friis, Pierre Vincent, Jens Meiner, Niels Ingvarsen og Christian Sonne.

Fra bestyrelsen: Anton Greiffenberg, Ole Graugaard og Benditte Skyhøj Olsen.

Organisk affaldshåndtering

På sidste generalforsamling besluttede vi også at nedsætte en arbejdsgruppe, som

skulle drøfte med kommunen, hvordan indsamling af organisk affald bedst kunne foregå i vores kvarter. Baggrunden var, at kommunen stod over for at træffe beslutning om, at der i blandt andet vores kvarter skulle stilles beholdere op til indsamling af organisk affald.

Bestyrelsen ønskede et bedre samarbejde med kommunen om dette, end vi havde i forbindelse med indførelse af papirbeholdere, og derfor besluttede generalforsamlingen at få en arbejdsgruppe, som kunne arbejde videre med sagen.

Efter generalforsamlingen har Københavns kommune besluttet en anden og tilsyneladende mere langsigtet løsning – et såkaldt fuldskala REnescience anlæg, som indgår i Ressource- og Affaldsplan 2018, der blev vedtaget af Borgerrepræsentationen den 13. december 2012. (Initiativet skal bidrage til planens mål om at øge genanvendelsen af husholdningsaffald fra 27% til 45% i 2018. I regeringens forslag til den nationale ressourceplan for affaldshåndtering "Et Danmark uden affald" er målet, at 50% af affaldet genanvendes i 2022. Se link til Københavns kommunes hjemmeside: lk.dk/fsuhd1)

Dette betyder, at der ikke indføres organisk affaldshåndtering i vores kvarter i 2014.

Derfor vil vores udvalg arbejde videre med løsningsforslag for vores område. Et arbejde, der måske kan medvirke til, at vi er forberedte på, at de politiske vinde hurtigt kan ændre sig, og som derfor kan betyde, at vi som forening er bedre rustet til fremtiden.

København kommunes udmelding er desuden, at det indtil videre er frivilligt, om den enkelte husejer ønsker at sortere sit affald. Vi har været i telefonisk kontakt med kommunen for at undersøge mulighederne for frivillig tilmelding vedr. organisk affaldssortering, og svaret er, at det først vil blive relevant omkring 2015, og

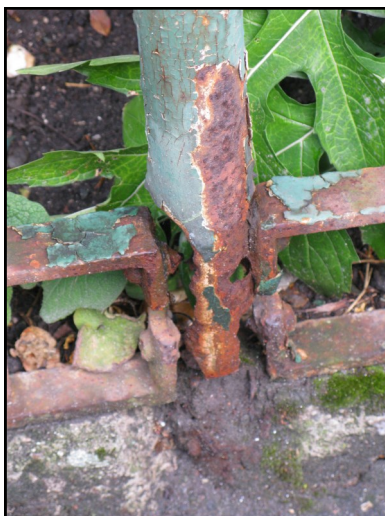
at der til den tid vil komme mere information om emnet.

Der er i skrivende stund fire medlemmer - hvor de 2 er uden for bestyrelsen - i det organiske affaldssorteringsudvalg. Der er selvfølgelig åbent for flere, der måtte have interesse i at arbejde med området, eller som har ideer eller forslag til arbejdsgruppen. Skriv til bestyrelsen: bestyrelsen@strandvejskvarteret.dk

Læs også om baggrunden for beslutningen i indkaldelsen til generalforsamlingen 2014 og referatet i marts-nummeret af Kilden.

Stakitlegattet

Husejerforeningen for Strandvejskvarterets legat til restaurering af hegn

Legatet er stiftet på generalforsamlingen den 25. februar 2014 for en 1-årig periode. Legatet er på samlet 20.000 kr.

Legatet op-

hører pr. 16. februar 2015.

Hvem kan søge legatet?

Medlemmer af husejerforeningen for Strandvejskvarteret.

Hvad kan der søges midler til?

Restaurering af gamle jernhegn i husejerforeningen, som vurderes at være bevaringsværdige. Omfattet er de oprindelige B&W jernhegn eller tilsvarende hegn.

Tilskud ydes på betingelse af, at arbejdet udføres fagligt korrekt således, at hegnet må forventes at kunne bevares i en betydelig årrække, typisk mere end 25 år. Ansøgning skal indeholde en beskrivelse af, hvorledes arbejdet påtænkes udført.

Procesbeskrivelsen skal være udarbejdet af en særlig sagkyndig og indeholde overslag over arbejdets omfang og pris. Hvilket vil sige beskrivelse af smedearbejde og opsvejsning af gennemtærede dele. Efterfølgende beskrivelse af afrensningsproces (f.eks. sandblæsning), og til slut en beskrivelse af antal overfladebehandlinger, der påføres (f.eks. metallisering, grunding og afsluttende dækmalning).

Restaureringen skal udføres af en professionel sagkyndig på området.

Bestyrelsen kan betinge sig, at restaureringen skal være udført inden en bestemt dato for at legatet udbetales.

Hvor stort et tilskud kan der søges?

Max. op til 50% af de samlede udgifter, inkl. moms, og max. op til 10.000 kr.

Hvor sendes ansøgningen til?

Ansøgning sendes til bestyrelsen:
bestyrelsen@strandvejskvarteret.dk

Hvornår behandles ansøgningen?

Bestyrelsen behandler indkomne ansøgninger ved udløb af hvert kvartal og træffer afgørelse om støtte umiddelbart

derefter. Afgørelse er afhængig af, at bestyrelsen har de nødvendige oplysninger i ansøgningen.

Hvornår udbetales tilskuddet?

Tilskuddet udbetales på baggrund af bestyrelsens godkendelse af, at arbejdet er udført i overensstemmelse med ansøgning og tilsagn om støtten samt en allerede betalt faktura til den, som har udført restaureringen.

Flagermustur

Spændende naturoplevelse i Fælledparken

Af Lise Fogh, Berggreensgade 50

Trods trusler om skybrud gennemførte vi kvarterets flagermustur i tørvejr – og sikke en naturoplevelse, midt i København, omgivet af trafik, høj musik fra Dansepladsen og støjen fra Rigshospitalets helikopter.

På trods af disse forstyrrelser viste Lene Midtgaard fra Miljøpunkt Østerbro os både de brune flagermus dykke ud fra hullet i et stort bøgetræ, og senere så vi vandflagermusene flakse lynhurtigt hen over vandoverfladen på søen og snuppe insekter.

På vej frem og tilbage var vi nær snublet over frøer, og vi hørte et kor af hanfrøer kvække højlydt – på mange decibel. Lige inden vi forlod parken, så vi to hejrer flyve op mod den grå himmel.

Fantastisk, hvad man kan opleve en almindelig aften, 1 km fra hvor vi bor.

Hvis du også vil med på en flagermustur, kan du følge med på Miljøpunkts hjemmeside, som annoncerer nye ture: www.miljopunkt-osterbro.dk. Næste tur er den 20. juni kl. 21.30.

Pilen peger på det hul i bøgetræet, hvor flagermusene bor. Efter solnedgang flyver de ud for at fange insekter. I dette træ kan sagtens bo ca. 50 dyr.

En ny tradition er født

Børnedagen var en stor succes

Af Dorthe Lønstrup, H. C. Lumbyes Gade 59

Man kan ikke bebrejde beboerne i Strandvejskvarteret, at fødselstallet er lavt i Danmark.

Her er som bekendt fyldt med unger, og derfor måtte den jo komme: **Børnenes Dag**, en hel lørdag i maj på afkommets præmisser.

Det lyder jo af både opofrende curling-forældre og 2100 Spelt, men faktisk handlede det om networking. For tanken hos de to foretagsomme fædre bag arrangementet, *Anton Greiffenberg og Ulrich Bang*, var at give børn på tværs af gader og torv en chance for at mødes og lære hinanden at kende.

Initiativtagerne satsede højt og stillede på legegaden med søde sager, æbler og drikkevarer til 80 unger. Men provianten slap hurtigt op, og rygten vil vide, at over 100 børn mødte frem under den bagen-de sol til behørig registrering med adresse, alder og navneskilt, som var de til konference i Ingeniørernes Hus.

Denne mor kunne hurtigt konstatere, at især udvalget af børn i 4-5-6 års alderen var forbløffende meget større, end vi gik og troede her i vores hjørne af kvarteret. Af sted satte de på skattejagt i gaderne, under kyndig ledelse af de tre 11-årige Sif, Asta og Anna, som kunne fortælle, at de havde brugt 'en uges tid' på at forberede legen.

De små størrelser fandt næsten uden problemer sammen to og to for at gå pænt fra gade til gade og løse opgaverne, der blandt andet lød på boldkast i Heisesgade og kluddermor i Kuhlausgade – og var kun en smule distraheret af de mange hjælperyttere i form af mødre og fædre med vandflasker og udskåret melon.

Skatten lå begravet i en kælder i Hornemannsgade, og herfra var der ikke langt at gå for de nye venner til legegaden, hvor de helt små børn op til tre år holdt hof med kaffe, kage og medbragte for-

Ved dagens slutning fik hvert barn dette "diplom" som bevis på deltagelse. På bagsiden er et kort over kvarteret med angivelse af, hvor hvert barn bor. Genialt!

ældre. Denne aldersgruppes udfordring var at udsmykke asfalten med kridt i alle farver, og den havde de taget alvorligt.

Ja, faktisk var et hold på fire i gang med at farvelægge et plastickøretøj med gadekridt, og det var koncentreret teamworking på højt plan.

Lidt længere henne af gaden slog de store børn sig løs i en hidsig hockeyturnering, hvor det ikke helt kan udelukkes, at

ungerne fra Berggreensgade og nærmeste omegn havde en hjemmebanefordel. Men helt i arrangementets ånd var der godt blandede hold, der svang stavene på den efterhånden hede majeftermiddag.

Mens børnene kæmpede, baksede et hold fædre til tonerne af 'Buffalo Soldier' med at rejse pavillonerne til aftenens fællesspisning og ikke mindst det store clou: Champions League-opgøret mellem

Real Madrid og Atlético, blæst op på storskærm. Som den første af en række tekniske udfordringer var fadølsanlægget naturligvis blevet sluttet til.

Men også andre var mede op til aftenen. I Weysesgade var en lille dedikeret skare

af musikalske børn og to yderst tålmodige fædre samlet – flere med egne instrumenter – og i gang med at indøve sangen 'Let it go' fra Disney-filmen 'Frost'.

14-årige Andrea på klaver og 11-årige Marie med violinen havde imponerende godt styr på toner og tempo, mens rytmegruppen, der sad i sofaen, krævede lidt mere af dirigenten Søren for at falde ind de rigtige steder. Men sammen med korpigerne lykkedes det at få en smuk fortolkning af nummeret til at klinge over legegaden, da musikgruppen indledte aftenens festligheder.

Bergreensgade var næsten lige så fyldt af vakkelvorne borde, rødvin fra Irma og mixede grillplatter, som når den traditionelle gadefest løber af stablen. Men denne lørdag regnede det ikke. Aftenen var lun på Østerbro, børnene var glade, og Real Madrid vandt efter en nervepirrende forlænget spilletid.

Tusind tak til arrangørerne for en dag, der har potentiale til at blive en ny tradition i kvarteret.

Fotos af:
Anton Greiffenberg,
Trine Jørgensen,
Per Elvekjær og
Ulla Liberg

Kvarteret er blevet en smule grønnere

Projekt Grønne Tage løb af stablen i april, og nu er der seks cykelskure, som har fået et smukt, grønt tag

Af Lise Fogh, Berggreensgade 50

Har du mon lagt mærke til de nye grønne tage i kvarteret – ellers må du gå en tur forbi disse huse:

- **Weysesgade 11**
- **Kuhlausgade 16**
- **Kuhlausgade 35**
- **Kuhlausgade 42**
- **H.C.Lumbyes Gade 42**

Desuden et tag på Berggreensgade 50, som ligger på et skur i baghaven.

Vi lagde tagene i weekenden 5-6. april, mens det endnu var koldt. Men siden er planterne vokset og blevet saftigt grønne, så det er en ren fornøjelse.

Det tog ca. tre timer for hvert tag, når vi hjalp hinanden. Det sværeste var næsten

af skære stålkanterne i smig til hjørnerne.

Prisen for et grønt tag på ca. 3,5 m² er 3.200 kr.

På kvarterets hjemmeside kan du læse mere om grønne tage og se billeder fra arbejdsdagen:

www.strandvejskvarteret.dk/291

Flere på vej?

Hvis du er blevet fristet til at få et grønt tag, så kan du henvende dig til *Susan Eklund*, Weysesgade 16, 2819 4809, susan_eklund@mail.tele.dk.

Hvis der er interesse, vil hun tage initiativ til et nyt fremstød efter sommerferien.

Læs for livet

Bogindsamling i kvarteret

Af Ulla Liberg, Berggreensgade 54

Når man, som jeg, er meget glad for bøger, bliver man virkelig glad for initiativer, som forsøger at give en sådan glæde videre til næste generation.

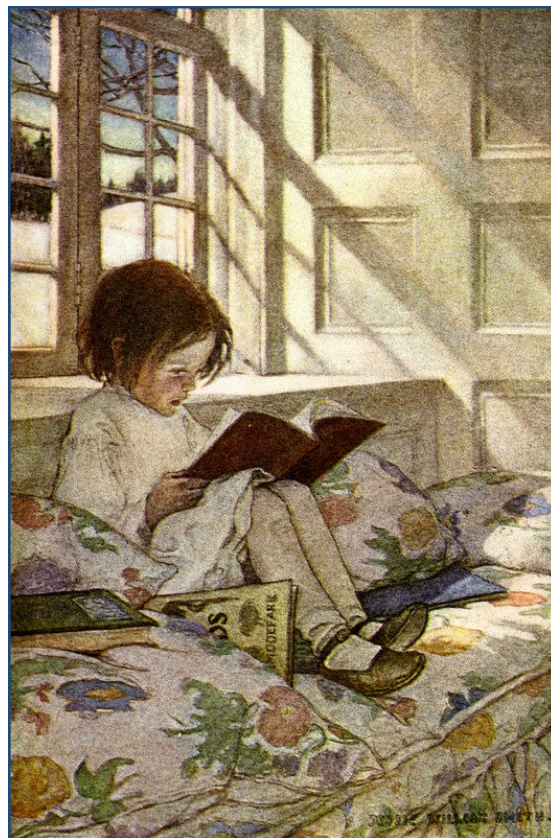
Det sker i Koldinggade 10, hvor Rachel Röst har lavet et usædvanligt non profit-projekt. Hun samler børne- og ungdomsbøger sammen fra nær og fjern og giver dem derefter videre til institutioner for socialt udsatte børn og unge. Dermed får institutionerne bøgerne ganske gratis og kan således oprette et eget bibliotek, hvor det ikke gør noget, hvis lånerne gerne vil beholde en bog.

Hun har netop fået tildelt Benny Andersen prisen for sin indsats med projektet.

Bogdamen kommer

Måske har nogle af jer læst om Rachel Röst's arbejde i Politiken den 21. februar i år, hvor der var en hel side om hendes projekt. Hun tager ud på fx et børnehjem og undersøger børnenes aldre og interesser. Så kommer hun tilbage med et par kasser med bøger særlig udvalgt til dem. Tænk at blive mødt af "Bogdamen kommer, bogdamen kommer" - det må være en dejlig oplevelse. Hun har selv været anbragt på institution som ung og elskede bøger, men var på et sted uden nogen bøger overhovedet, så dér startede hendes idé.

I vinduet i Koldinggade (og på websiden) findes en liste over institutioner, hun samler ind til lige nu. Der var nævnt en række børnehjem, men også Asylcentret Kongelunden, hvor jeg kommer som aktiv i "Bedsteforældre for asyl". Jeg har aldrig tænkt på, at børnene dér også kunne have glæde af danske bøger, men

en del af dem er tilstrækkeligt gode til dansk, så selvfølgelig.

På websiden findes desuden en liste over bestemte bøger eller emner, som de involverede børn og unge efterspørger netop nu.

Usolgte bøger fra loppemarkedet

Derfor foreslår jeg en bogindsamling til projektet her i kvarteret. Hvis I har børne- og ungdomsbøger, som ikke bliver solgt til loppemarkedet den 30. august, så kan I afleverer dem til mig i Berggreensgade 54. Så vil jeg sørge for at give dem videre til Koldinggade. Rachel Röst fortæller, at flere og flere institutioner efterspørger bøger, så behovet bliver kun større og større.

Man kan selvfølgelig også selv aflevere bøgerne eller aflevere til mig inden loppemarkedet, hvis man nogle bøger, men ikke har en bod den dag.

Læs mere om projektet på www.laesforlivet.dk.

Der er også et lille udvalg af postkort, som billedet af den læsende pige, i butikken.

Der er åbent i Koldinggade 10 tirsdage og torsdage fra kl. 12–18.

Fra en svunden tid

Redaktionen har modtaget:

Jeg har fået lov til at affotografere nogle gamle billeder fra kvarteret, da jeg sidst var hos *Helge Solberg*, som er morfar til min kæreste. Selv er jeg vokset op i Heisesgade nr. 28, men er nu bosiddende på Nørrebro. Jeg synes, de er sjove, og måske kan I bruge dem til noget fornuftigt.

Billedet her forestiller børn i Heisesgade (formodentlig syd), og det er ca. fra 1934. Det er taget af en fotograf, der lavede postkort ud af dem og solgte til interesserede forældre. Den lille bil på billedet blev lavet til Helge af en smed, der ingen børn havde selv. Helge kørte i den næsten hver dag. Vi har ikke kend-

skab til, hvem de andre børn er, vi ved dog, at drengen yderst til højre på billedet også hed Helge.

Helge Solberg boede i Heisesgade nr. 27, indtil han og familien flyttede lige omkring Anden Verdenskrigs begyndelse. Helge kan huske de tyske flyvere, der kom hen over Østerbro.

Smedejernshegnet ude foran nr. 27 i Heisesgade er det samme, som er der i dag. Tilsyneladende godt håndværk. Helge bor i dag i Søllerød.

Venlig hilsen
Laura Pontoppidan

*Børn i
Heisesgade,
ca 1934*

Lad os udnytte, at vi er 400 huse

Interview med Anton Greiffenberg, Weysesgade 29, nyt medlem af bestyrelsen

Af Ulla Liberg og Lise Fogh, redaktører

Hvis du var med til Generalforsamlingen i februar i år, kan du måske huske, at Anton stillede op til bestyrelsen med et klart valgprogram, nemlig at være *børnenes repræsentant i bestyrelsen*. Han blev straks valgt ind med mange stemmer.

Og den 24. maj realiserede han, sammen med Ulrich Bang og mange andre forældre, kvarterets første "Børnenes Dag". Det blev en kæmpe succes – læs om dagen side 6.

Hvem er Anton?

Anton er gift med Henriette, og de har boet i kvarteret i ni år med deres tre børn: Filippa på 15 år, Sofus på 10 år og Hannah på 6 år.

Ifølge Anton har kvarteret alt, hvad man kan ønske sig: Her er luft, have, grønt, det er tæt på byens puls, og alligevel kan man hurtigt komme ud af byen. "Og nu er stranden kommet til", tilføjer han.

Også husets størrelse er perfekt, mener han: "Børnene bor på 2. sal, vi har 1. salen, og stueetagen er fællesrum og stue".

Mange muligheder for venner – både for voksne og børn

Det allervigtigste er nok alligevel, at de har en stor vennekreds i kvarteret. Nogle af deres bedste venner boede her allerede, mens Anton og familie endnu boede på Nørrebro. Især Henriette ville gerne flytte herhen, og da de hørte om et dødsbo, der var til salg, gav de et bud. De var imidlertid nr. 4 i budrunden og regnede ikke med at få huset. Men så ringede ejendomsmægleren og fortalte, at de tre andre var sprunget fra, så nu var huset deres!

"Det var mere eller mindre et håndværkertilbud, hvor der ikke var sket ændringer i mange, mange år. Der var tre lejligheder, dvs tre køkkener, tre toiletter og seks lag tapet overalt", husker Anton. De renoverede 1. og 2. salen og lejede stueetagen ud de første seks år – nu har de hele huset. "Det ligger på den "fattige" side af gaden", siger Anton med et smil og mener dér, hvor man ikke får sol i forhaven.

Sønnen Sofus gik i børnehaven "Kong Oskar" og lærte dér en gruppe drenge fra kvarteret at kende, som han har meget af glæde af. De holder stadig sam-

Anton sætter grupperne i gang på Børnenes Dag

men, og efterhånden er forældrene også blevet gode venner. "Jeg er glad for, at vi har meget til fælles med de andre forældre og naboer i kvarteret.

Vi sludrer hen over hækken, hjælper hinanden med børnepasning og deler alt fra en liter mælk til en vinkelsliber. Jeg sætter stor pris på det gode naboskab".

Vi skal udvide fællesskabet

Anton synes, at det er en supergod bestyrelse, "flere af dem er jo gamle rotter". "Men jeg kan ikke engagere mig i alle sager, og jeg har ikke tid til at være superaktiv. Men jeg vil gerne arbejde med de ting, som bidrager til fællesskabet. Det er jo en enorm styrke, at vi udgør en lille by i byen. Det tror jeg, vi kan blive bedre til udnytte og udvide til andre områder, fx fælles indkøbsordninger eller rabatsystemer. Og det vil jeg gerne arbejde med". Han er god til at komme med nye idéer, sætte i gang og arrangere - mens diskussioner om facaderegulativer og flere P-pladser interesserer ham mindre.

"Børnedagen var en succes, og det var kun i kraft af, at så mange forældre deltog og tog ansvar. Men vores 15-årige datter syntes, at programmet for hendes aldersgruppe var for kedeligt. Så det må vi tænke over til næste år", konkluderer Anton.

Design og PR

Antons kone Henriette er industriel designer, og selv arbejder han med PR, og han har åbnet det danske kontor for et internationalt PR-bureau. Det er også Anton, som oprettede og nu styrer kvarterets Facebook-gruppe, hvor der er over 550 medlemmer og masser af trafik dagligt. "Det er jo en slags online naboskab, der også er med til at styrke sammenholdet. Her bliver der solgt børnesenge, lagt billeder op fra vores arrangementer, advaret mod cykeltyverier, og så tror jeg, især mange tilflyttere nyder godt af de mange tips og tricks, folk deler", siger han begejstret og tilføjer, at siden også har etableret sin egen valuta, nemlig rødvin.

Begejstringen er lidt mere dæmpet, da vi spørger ham, hvad han mener om Kilden. Han synes, bladet er lidt for gammeldags, og at der er for meget historisk stof. Han foreslår, at der kommer flere billeder - og evt. også historier - hentet fra Facebook. Som den PR-mand han er, foreslog han også, at vi sætter annoncer i bladet (- men det har vi to nuværende redaktører dog ikke lyst til ;-).

Flere fester

På spørgsmålet om der er noget, han savner i kvarteret, kommer Anton i tanker om, at der mangler et fælleshus, hvor man kan holde fester, både private og fælles fester.

For eksempel synes han, at det er oplagt, at vi holder en stor fest i kvarteret næste år, når vi skal fejre Arbejdernes Byggeforenings 150 års jubilæum.

Da vi siger farvel til Anton, skal han med datteren Hannah til Gl. Holte, hvor familien har et kolonihavehus, hvor de gerne bor på 40 m² i sommerhalvåret.

Pikante fotos fra Helgoland

Den ufaglærte enke Mary Willumsen skaffede sig en indtægt ved at sælge fotografier af badende kvinder på badeanstalten Helgoland i Svanemøllebugten i 1916-20. Hun viste sig at være et kunstnerisk talent, og hendes fotos er nu samlerobjekter og sælges til høje priser på auktioner.

Af Lise Fogh, Berggreensgade 50

Mary Willumsen – født 1884 – kom fra en fattig arbejderfamilie i Valby. Hun arbejdede som syerske på Magasin du Nords systuer – som dengang lå i Landskronagade. I 1910 blev hun gift med en mand, som var bygningsmaler og fotograf. Da han døde tre år senere, arvede hun som noget af det eneste hans fotografiapparat. Han havde lært hende at fotografere, og nu begyndte hun at fotografere damer på badeanstalten Helgoland i Svanemøllebugten*). I begyndelsen fotograferede hun kvinder, som ønskede at blive fotograferet og selv købte billederne. Kvinderne poserede for hende – ofte klædt i badetøj eller den tids elegante undertøj, chemiser og skørter med blonder.

Der er en særlig kompositorisk stil ved fotografierne, som afslører et stort kunstnerisk talent. Billederne er nok erotiske, men aldrig pornografiske, og tit med en humoristisk eller pikant detalje. Kvindernes ansigter er som regel helt eller delvis skjult.

Salg af postkort

Billederne blev populære, og hun blev opfordret til at producere dem som postkort til salg. Mary Willumsen fik tilladelse fra nogle af modellerne, og så steg produktionen – ca 1000 pr. måned. Hun fremkaldte billederne hjemme i et improviseret "mørkekammer" i trapperummet

til sin lejlighed i Viborggade og solgte dem for 25 øre stykket.

I årene 1915-19 fik hendes billeder en varm modtagelse, og det blev nogle af hendes mest aktive år. Nogle af fotografierne blev gengivet i *Vore Damer*, tidens dameblad, dog uden navns nævnelse. Samtidig blev postkortene udstillede og solgt i mange københavnske kiosker, ligesom de blev reproducerede på forskellige postkortforlag.

*) Du kan læse om Badeanstalterne i Svanemøllebugten i Kilden nr. 2013/1 fra marts 2013

Politiet skrider ind

Især kiosken i Scala aftog mange postkort og tjente godt på det, og ejeren Hr. Brix ønskede nøgenbilleder. Det efterkom Mary Willumsen, men dog sådan at kvinderne blev fotograferet fra siden eller bagfra.

Men så en dag var der politi-razzia, og her fandt man et postkort, hvor man kunne se en nøgen kvindes ansigt.

Politiet beslaglagde over 15.000 postkort, og Mary blev sigtet for overtrædelse af

straffeloven. Efter atten måneder frafaldt man tiltalen, og hun fik endda tilladelse til at fortsætte sit virke.

Det gjorde hun imidlertid ikke. Hun rense de fotografiske plader og brugte dem til mistbænke. Resten af livet levede hun af at være marskandiser.

Mary Willumsen døde i 1961 - uden at vide, at hendes fotografier nu opbevares på det Kongelige Bibliotek og sælges i dyre domme på auktioner for samlere.

Kilder:

- Politihistorisk Museum
- Kvindebiografisk Leksikon, www.kvinfo.dk
- DR, Danmark Kort
- Northern Light Gallery ved Andrew Daneman, www.nlg.dk.

Fotos: Mary Willumsen

Eksperterne fra Raadvad kan rådgive om vores huse

Et besøg på Center For Bygningsbevaring i Raadvad

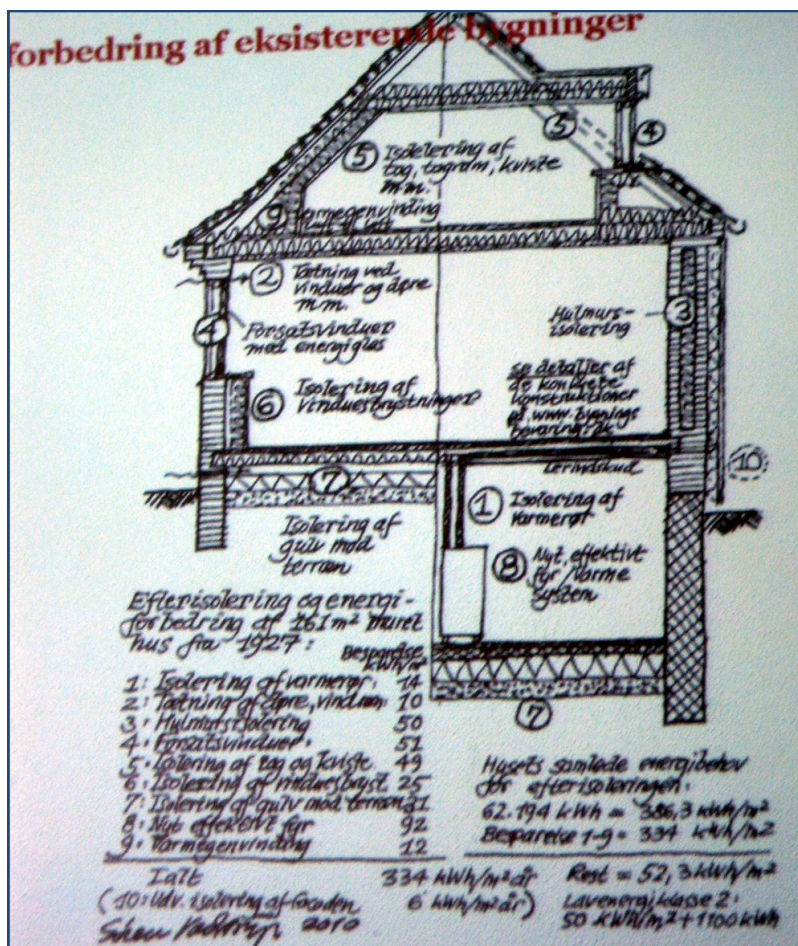
Af Lise Fogh, Berggreensgade 50

Man bliver nærmest lidt ydmyg, når man møder så megen ekspertise samlet ét sted. Det var i hvert fald, hvad vi følte, da syv repræsentanter fra kvarterets Energigruppe var på besøg hos Center For Bygningsbevaring i Raadvad. Vi havde forsigtigt spurgt, om vi kunne få lidt orientering, og så blev vi straks inviteret derud og forespurgt, hvilke emner vi især var interesserede i. Vi tilbragte tre timer i opmærksom lytten, mens tre af medarbejderne fortalte, først om centrets formål og opgaver, og derefter på vores anmodning om skifertage og vinduer.

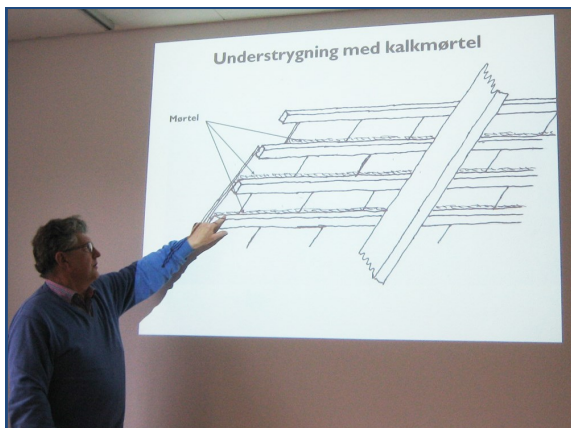
Bygningsarven i kompetente hænder

Trods det, at der kun er seks medarbejdere, er det en imponerende mængde opgaver, de formår at løse for at bevare den danske bygningsarv. Centrets formål lyder således: "Center for Bygningsbevaring i Raadvad er et videncenter for håndværk og bygningsbevaring, der har specialiseret sig i fredede og bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer". Læs selv mere på centrets hjemmeside (se faktaboksen).

En af deres opgaver er således at formidle deres viden, og det gør de dels ved kurser, både for håndværkere og for

private, dels ved at udgive en mængde anvisninger på, hvordan man bevarer forskellige dele af bygninger. Fx er der en 10-siders anvisning, der udelukkende handler om døre, især hoveddøre. Desuden detaljerede arbejdsbeskrivelser, hvor min favorit er 10 sider om linolie-maling. Indrømmet, det er nørdet – og måske også lidt fundamentalistisk, men på den gode måde. Her får man virkelig fyldestgørende besked. Og det drejer sig jo om at bevare værdier, som netop er ... bevaringsværdige.

Rådgivning på flere niveauer

Relevant for Strandvejskvarteret er nok især, at Centret foretager bygnings-syn. Her er der tre forskellige niveauer:

- *Den store pakke* er et totalt bygnings-syn af "klimaskærmen", som udmøn-tes i en rapport og en vedligeholdel-sesplan og et prisoverslag på de nød-vendige byggearbejder.
- *Mellempakken* består i, at bygnings-synet kun omfatter en enkelt del af hu-set, fx taget eller facaden. Det afslut-tes også med en rapport og en plan for arbejdet.
- Endelig *den lille pakke*, som består i, at man gennemgår huset eller et be-stemt teknisk problem sammen med eksperten, som udelukkende giver mundtlig rådgivning på stedet.
- Derudover tilbyder Centret også gratis telefonrådgivning. Man skal sende sit spørgsmål i en mail, og derefter vil man blive ringet op. Se hvordan i faktaboksen.

Det kan være meget nyttigt, hvis man skal have foretaget reovering af huset. Håndværkerfirmaer anbefaler ofte den løsning, som de kender, eller som er let-test for dem at udføre, men som måske strider imod de teknikker, materialer el-ler det arkitektoniske udtryk, som et hus fra en bestemt historisk periode har.

På Centrets hjemmeside er der en data-base med håndværkere, som er speciali-seret inden for bestemte bygningsteknik-ker.

Energigruppen var så begejstret for den professionelle og kyndige rådgivning, som Raadvad-centret gav os, at gruppen i efteråret vil planlægge et informations-møde for kvarteret, hvor en ekspert fra Raadvad kommer og giver råd om, hvad der er vigtigt at bevare i netop vores hu-se, og hvordan man bedst gør det.

Så det kan I se frem til.

Faktaboks: Bevaringsværdige huse

Center for Bygningsbevaring i Raadvad:
www.bygningsbevaring.dk

Centrets gratis telefonrådgivning:

send dit spørgsmål via
www.bygningskultur2015.dk. Derefter bliver du ringet op.

Som bekendt er vores huse bevaringsvær-dige, og de indgår derfor i **Kulturstyrelsens database** kaldet FBB (Fredede og Bevarings-værdige Bygninger). Den rummer oplysning-er om fredede og bevaringsværdige bygnin-ger og om de sager og undersøgelser, der knytter sig til dem.

På denne webside:

www.kulturarv.dk/fbb/index.htm kan man slå sit eget hus op og læse, hvilken "bevarings-værdi" det har. Jeg gætter på, at alle vores huse har **bevaringsværdi 3**, som betyder "bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie og håndværksmæssige udførel-se er fremtrædende eksempler inden for deres slags".

Hvordan man bedst bevarer og istandsætter sådanne bygninger, er der også vejledning til. På denne webside:

www.kulturstyrelsen.dk/information-om-bygningsbevaring-2014/ findes en række **informationsblade**, som foruden at give en indføring i dansk arkitekturhistorie bringer anvisninger på, hvordan man bedst skal be-handle husene.

Naturskifertage

Energigruppens besøg i maj hos de dygtige folk i Raadvad, Center for Bygningsbevaring, var særdeles værdifuldt. Med en dagsorden der sagde "vinduer og tage", gik de rare mennesker i gang med at tegne og fortælle, her om tage.

Af Søren Klokhøj, Berggreensgade 52

Vor tagtype, med naturskifer, er bredt anvendt i Storkøbenhavn fra slutningen af 1800-tallet, også over resten af Europa. Skiferens oprindelsesland er oftest Wales, hvor bruddet i Port Madoc er berømt. Produktionen af pladerne sker ved kløvning fra en blok med tværsnitsmål som den færdige plade; herfra spaltes de tynde skiver med kløvning, ej ved savning.

Temaaften

Energigruppen planlægger, inspireret af dette besøg, en temaaften med Raadvad-folkene, samme agenda. Mere herom efter sommerferien.

Ved udskiftning af tagplader kan man finde plader fra leverandører i Portugal, Tyskland, Norge og Sverige. Også plader fra Kina nævnes – disse plader er kendt for at være hårde og sprøde.

Som husejere er der to veje at bevæge sig ad: Nyt tag, eller fortsæt med eksisterende tag.

Taget fungerer, og vi ønsker at dette fortsætter i mange år endnu

Pladerne ligger på en sådan måde med overlæg, at der overalt er 2 lag skifer; når pladen sømmes, anvendes 2 søm i midten og to søm i overkanten. Med tiden korroderer disse søm væk, og enkelte plader kan falde ned i tagrenden eller videre ned i haven/gården. En ny plade

sømmes atter fast, men med sømmene synlige udefra, idet taglægningsprincippet jo kun kan fastholdes ved nybygning. Sømhullerne skal derfor fyldes med noget beg/tjære, så vand ikke trænger ind i trækonstruktionen. Samme for knækkede plader; disse bør udskiftes straks, eventuelt midlertidigt udbedres med en opskudt zinkplade.

Taget er oprindeligt lagt med skiferkit, og efterfølgende understrykning med kalkmørtel. Mange vil have svært ved at finde spor af disse lag, og Raadvad nævner da også, at byluftens transport af støv og materiale med tiden tætnet et skifertag, så det med skiferkitten er ikke strengt nødvendigt.

Moderne materialer på tube fra Silvan til udbedring af revner og sprækker kan ikke stå model til solens hårde stråler og skiferens behov for at optage/afgive fugt. Moderne "guf" kan i en snæver vending være OK, men holder næppe over 5 -10 år. Pladerne holder snildt 100 år, ofte længere.

Taget er slidt op, og vi skal have nyt tag

Afskalning fra skiferpladen sker med tiden, både udvendigt og indvendigt. En plade bliver således over tiden tyndere, også når den blot gør sit arbejde og ikke falder ned, når sømmene er rustet væk.

Nye plader bør sorteres, så samme tykkelse lægges i samme bånd – idet der ellers opstår adgang for fugt/fygning, når

en tyk plade sætter dagsordenen som nabo til en tyndere. Ved et eventuelt genbrug af gamle plader er denne overvejelse naturligvis også relevant.

Visse pladetyper sveder jernsalte (pyritter) og skifter farve i pletter med tiden. Leverandøren bør holdes op mod dette i et garantiforhold.

Detaljerne omkring inddækningerne bør forfølges. Oprindeligt er en zinkplade nittet fast på pladen op mod brandkammen; denne zinkplade er efterfølgende blevet muret ind brandkammen.

Undertag vil jfr. Raadvad sige tagpap med klæbede samlinger.

Såvel ved bevaring af et tag som ved udskiftning af taget (Lægter + plader + inddækninger + kviste + vinduer + udluftninger m.m.) er der en del overvejelser vedrørende isolering af tagrummet – enten ved isolering af tagfladen, eller ved isolering af gulvfladen ned mod 2. sal.

Den første løsning kræver en god planlægning, idet spærenes tykkelse ikke giver mulighed for dagens ambitioner om op til 200 mm uld. Der er to veje:

1. Begræns tykkelsen af isoleringen til, hvad der er plads til, herunder husk

Mere om tage

Kilden henviser desuden til *Christian Sonnes* overvejelser vedrørende undertag Ja/Nej, og hvis Ja, så hvad?

Se Kilden fra juni 2013, 2013/2.

Husk desuden, at vores udmærkede *Håndbog* også beskæftiger sig med emnet: Skifertaget.

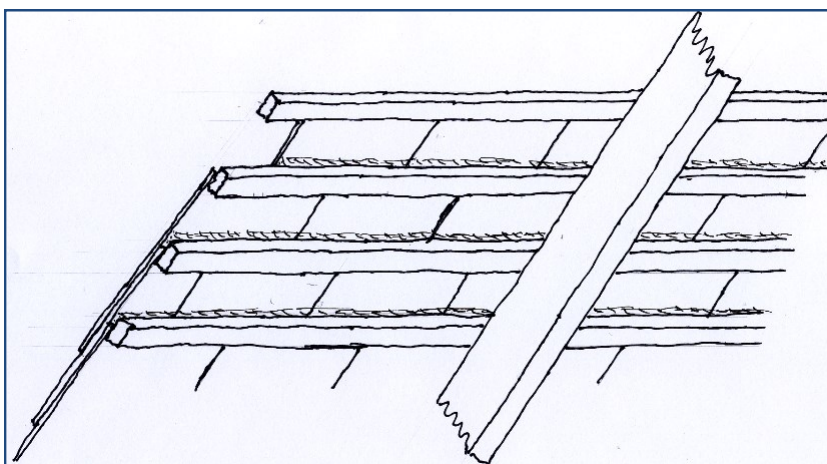
Se www.strandvejskvarteret.dk/77/.

minimum 50 mm luftgab mellem skifer og isoleringsoverflade.

2. Ret den indre overflade (mod loftsrummet) op ved at montere brædder på siden af spærene, således at bræddekannten definerer den ny indre flade, hvorpå der skal monteres dampspærre + gipsplader.

Denne sidste løsning giver en 100 % plan gipsflade, og adgang til selv at bestemme tykkelsen af isoleringen. "Prisen" er så mindre ståhøjde i det etablerede rum. Er man hobbit, er dette ikke et problem.

Hætter for udluftning bør være integreret i løsningen. Der findes adskillige varianter, nogle mere kønne end andre.

Vi har her lånt en enkelt af Raadvad-illustrationerne, aktuelt: Understrykning med kalkmørtel.

Lidt om vinduer og varmetab

Til dig som overvejer at forny dine vinduer

Af Ole Munck og Jørgen Frederiksen, Energigruppen

Vi har taget en tur gennem alle gaderne og har konstateret, at en tredjedel af husene stadig har de oprindelige, mere end hundrede år gamle originale vinduer.

Ca 110 år gammelt vindue. Bemærk de store lysninger

1. Til jer, der er så heldige at have de originale gamle vinduer:

Tænk jer godt om, inden I kasserer dem. Træet er sandsynligvis bedre end noget, I kan købe i dag, og med den rigtige vedligeholdelse vil de kunne holde 100 år mere.

Hvis det kun er bundstykket i vinduet, der er dårligt, kan det skiftes af en dygtig snedker.

Med en forsatsløsning eller optoglas vil

Termovindue fra nyere tid. Bemærk de smalle lysninger

de originale vinduer isolere mindst lige så godt som nye termovinduer.

2. Hvis du skal have skiftet vinduer ud:

Den inderste rude i et to-lags vindue skal være energiglas. Det er det materiale, der isolerer bedst, og det er bedre end en gammeldags termorude.

Energiglas er glas, der er usynligt coatet/ belagt med metal. Solens indadgående stråler går igennem ruden og omdannes til varmeenergi, mens varmestrålingen udad bremses.

Forskellige typer vinduer

De to lag glas kan udformes som:

Forsatsvinduer = et ekstra trævindue, der åbner indad (energiglas).

Koblede rammer = et trævindue, der sidder fast på ydervinduet og åbner med udad.

Optoglas-løsningen = en energirude uden ramme, skruet direkte på ydervinduet, men som kan åbnes.

En billigere løsning er acryl/plexiglas skruet direkte på ydervinduet, lige som Optoglas.

Termovinduer

Termovinduer fra 1970erne og 80erne kan være ved at være udskiftningsmodne. Deres levetid er 20-30 år.

Faktisk blev de ikke opfundet for at isolere, men for at undgå dug og kondens – og for at få færre ruder at pudse.

Almindelige termoruder (uden energiglas) er reelt koldere end forsatsvinduer eller koblede vinduer, og rudearealet er mindre end det originale - pga. de kraftige rammer og sprosser.

Nye vinduer

Hvis du vil skifte hele vinduet, så vælg et af træ med kitfals udvendig, ikke metal, ikke plast og ikke termo.

Du kan få besøg fra Raadvad-Centerets Bygningssyn til en vurdering af dine vinduers tilstand, varmetab og forslag til ændringer, reparation og forsatsløsninger, også æstetikken.

Det vil koste omkring et par tusind kroner for en sådan individuel vejledning.

Kilde:

Teksten er overvejende baseret på publikationer udgivet af Raadvad-Centeret. Se www.bygningsbevaring.dk

Læs også Kilden 2013/3, hvor der er en lang artikel om vinduer og isolering.

Energimøder

Energimøde med HOFOR:

Energimøde for beboere **torsdag den 18. september kl. 20-22**, Vennemindervej 39: "Indstil fjernvarmen rigtigt"

1. Fjernvarmeanlægget, præsentation ved Flemming Jensen fra HOFOR (tidl. Københavns Energi):

- Tips om at spare varme og vand
- Indstilling af fjernvarmeanlægget i kælderen.

2. Efterfølgende nabohjælp på kryds og tværs:

Vi hjælper hinanden efter bedste evne med at forklare vores systemer. Tag foto og materiale med om dit eget anlæg.

Brøndrensedag:

Årets Brøndrensedag er fastlagt til **søndag den 9. november.**

Temaaften med

Center for Bygningsbevaring:

Energigruppen planlægger et møde med eksperterne fra Raadvad.

Mere information efter sommerferien – læs mere og tilmeld dig via kvarterets website.

Mere om katte

Redaktionen har modtaget:

Jeg læste Vibeke Hemmels læserbrev om kattebesøg med dårlig samvittighed. Vi er rigtig glade for at se, at vores kat Zigga er faldet så godt til i vores nye hus og kvarteret, men kan også konstatere, at hun ikke benytter kattebakken så meget. Hvis hun ikke besørger sig hjemme, gør hun det et andet sted – ergo min dårlige samvittighed.

Vores kat er fra Inges Kattehjem, så jeg ringede til dem for gode råd. Her er, hvad de anbefaler:

1. **Til katteejeren:** Grav din egen have lidt op, så den er indbydende. Der skal *ikke* være citrus- eller pebermynteplanter i nærheden – det kan katte nemlig ikke li'.

2. **Til naboerne,** som ikke ønsker at deres have bruges som kattebakke: Plant pebermynte eller Coleus Canina (en plante som sælges på planteskoler også under navnet Gå Væk Kat eller Scardy Cat). Begge udsender en duft, som katte ikke bryder sig om. Det er også muligt at tage kaffen eller teen fra brugte teposer/kaffefiltre og drysse det ud i bedet eller at vande med rosmarin og timian ekstrakt.

Jeg håber, at disse råd kan hjælpe Vibeke og andre, så de ikke får uønsket besøg af Strandvejskvarterets katte, inklusiv Zigga.

Bedste hilsner,
Nanna Balsby, Heisesgade 54

Radon – en risiko ?

En husejer har fået undersøgt radon-niveauet i sit hus. Han deler sine målinger med os andre

Målingerne i dette hjørnehus viser, at radonniveauet er under 100 både i kælder, stue og på 1. sal – og dermed uden for risiko.

Bortset fra én måling, på 67 Bq/m³, viser alle målinger, at niveauet er under 60 Bq/m³. Det betyder, at man intet behøver foretage sig.

Der er mange individuelle faktorer, der har betydning for resultatet:

- Jordlagsforhold omkring huset, fx tykkelse og afstand fra jordoverfladen. Hjørnehusene har mere kælder og jordkontakt end rækkehusene, som

kun har kontakt mod gade og baggård.

- Oversvømmelser kan forrykke jordlagene og frigive ellers fastlåste depoter af radon.
- Graden af utætheder i sokkel og gulv.

Hvis man har mistanke, må man få foretaget sin egen måling, især hvis man har opholdsrum i kælderen.

Du er velkommen til at kontakte Jan Væver (se bagsiden), hvis du vil have detaljer.

Se også www.radonguiden.dk /lf

Loppemarked 30. august 2014

Husk at komme til loppemarkedet lørdag den 30. august. Det begynder kl. 14, og kl. 19 er der sommerfest – som altid i Berggreensgade.

En velbesøgt pandekagebod fra loppemarkedet i 2013. Foto: Kim Marquart

Kalender 2014

14. juni

Bestyrelsens årlige havevandring

20. juni kl. 21.30

Flagermustur med Miljøpunkt Østerbro, se deres hjemmeside

23. juni

Sankt Hans bål i Kildevældsparken

30. august kl. 14

Loppemarked og sommerfest (kl. 19)

18. september kl. 20

Energimøde med HOFOR

9. november

Brøndrensedag

Kildens udgivelsesplan

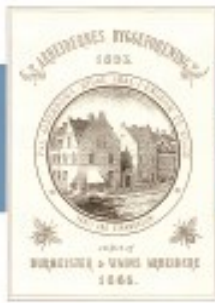
Kilden nr. 3, 2014 i september

Frist for indlæg: 7. september

Kilden nr. 4, 2014 i december

Frist for indlæg: 30. november

Indlæg kan sendes til kilden@strandvejskvarteret.dk eller afleveres til redaktørerne, se adresser på bagsiden.

Kilden

Kontaktinformationer

Bestyrelsen

Formand
Benditte Skyhøj Olsen
Hornemansgade 22
T 3929 3968, M 2023 6216
benditte.olsen@gmail.com
Opgaver: Facader, haver og hegn; Affaldshåndtering

Næstformand
Ole Graugaard
Berggreensgade 60
T 3927 1307, M 2164 0399,
ole.graugaard@hotmail.com
Opgaver:
Gader, fortove og renholdelse

Jan Væver
Kildevældsgade 13
M 2579 3333
jan.vaever@gmail.com
Opgaver:
Kloakker, rotter, el, vand og graffiti

Anton Greiffenberg
Weysesgade 29
M 2134 2287
greiffenberg@gmail.com
Opgaver:
Facader, haver og hegn;
Arrangementer

Flemming Toft
Niels W. Gades Gade 13
M 2673 5214
doctortoft@gmail.com
Opgaver:
Gader, fortove og renholdelse;
Affaldshåndtering

Claus Engelsen
H.C. Lumbyes Gade 61
T 3920 3743
henrietteogclaus@hotmail.com
Opgaver:
Hjemmeside

Suppleant
Chris Pethick
Niels W. Gades Gade 34
T 3929 9111
pethick@nbi.dk
Opgaver: Arrangementer;
Kloakker, rotter, el, vand og graffiti

Suppleant
Merete Hoffmann Munk Nielsen
H.C. Lumbyes Gade 12, 1. sal
M 3093 5496
mhm.nielsen@gmail.com
Opgaver:
Arrangementer

Uden for betyrelsen bidrager

Lars Bjerregaard
Niels W. Gades Gade 44
T 2613 2600
lars.bjerregaard@hotmail.com
Opgaver: Kasserer,
Arrangementer

Materielkælder i Hornemansgade 36

Ring hverdage kl. 16-18 og aftal tid:
Niels Ingvarsten 2036 2008
Benditte Skyhøj Olsen 2023 6216 (3929 3968)
Jan Væver 2579 3333
Christian Corfixen 2980 0884
Jørgen Frederiksen 2049 1701

Kildens redaktion

Lise Fogh
Berggreensgade 50
T 3929 4126, M 5090 9214
Opgaver:
Redaktør Kilden (ansv)
kilden@strandvejskvarteret.dk

Ulla Liberg
Berggreensgade 54
T 3920 0757
Opgaver:
Redaktør Kilden
kilden@strandvejskvarteret.dk

Web-redaktion: Søren Borch, Berggreensgade 50, hjemmeside@strandvejskvarteret.dk

Energigruppen: Jørgen Frederiksen, Kildevældsgade 9, energigruppen@strandvejskvarteret.dk

Trafikgruppen: Adriaan Schelling, H. C. Lumbyes Gade 18, a.h.schelling@gmail.com

Hjertestarter: Lene Lerche-Thomsen, Kuhlausgade 13, hjertestart@live.dk

Grønne tage: Susan Eklund, Weysesgade 16, susan_eklund@mail.tele.dk

Konfliktmægling: Christian Werenberg, cw@husenadvokater.dk, 2234 3570